

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi lippuvaltiota koskevien vaatimusten noudattamisesta annetun direktiivin (2009/21/EY) muuttamisesta ja satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta annetun direktiivin (2009/16/EY) muuttamisesta (U 32/2023 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta
27.9.2023

Hallitusneuvos Katja Viertävä

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Ehdotusten taustaa

- Euroopan komissio antoi 1.6.2023 ehdotukset lippuvaltiota koskevien vaatimusten noudattamisesta annetun direktiivin 2009/21/EY muuttamisesta sekä satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta annetun direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta.
- Lippuvaltiodirektiivin tarkoituksena on parantaa turvallisuutta ja ehkäistä jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten aiheuttamaa meren pilaantumista sekä varmistaa, että jäsenvaltiot täyttävät velvollisuutensa lippuvaltioina.
- Satamavaltiotarkastusdirektiivillä säännellään satamavaltioiden suorittamaan valvontaan liittyviä tarkastuksia EU:n tasolla. Satamavaltioiden suorittama valvonta on järjestelmä, jossa satamavaltioiden tarkastajat tarkastavat ulkomaisia aluksia muiden valtioiden kuin lippuvaltion satamissa varmistaakseen, että aluksen päällikön, muun päällystön ja miehistön pätevyys sekä aluksen kunto ja varusteet ovat kansainvälisten yleissopimusten ja EU:n lainsäädännön vaatimusten mukaisia.

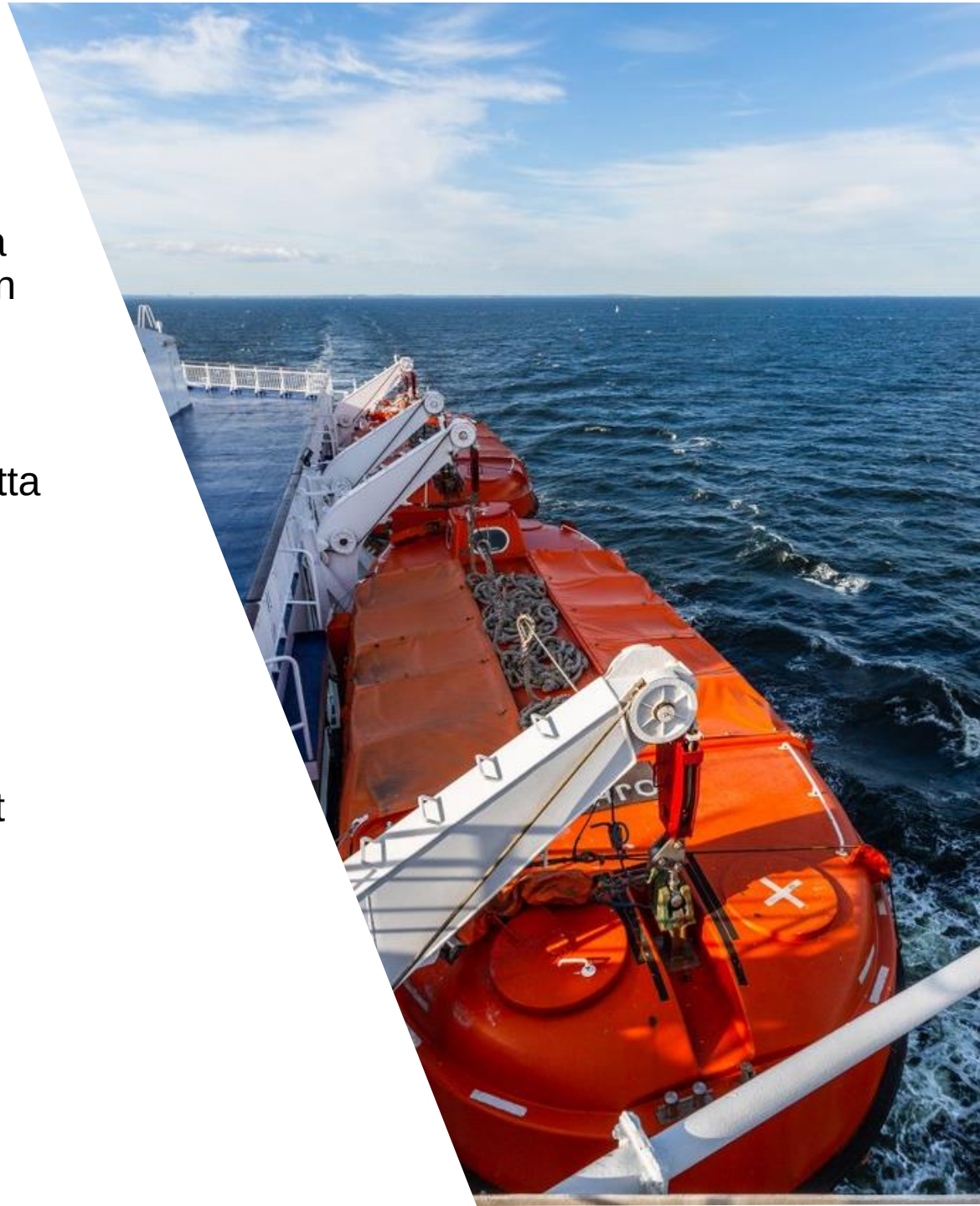

Ehdotusten tavoitteet

- Ehdotetuilla muutoksilla pyritään takaamaan entistä paremmin sääntöjen yhdenmukainen ja asianmukainen täytäntöönpano ja vähentämään siten vaaratilanteita ja onnettomuuksia sekä viime kädessä estämään ihmishenkien menetykset ja ympäristön pilaantuminen.
- Lisäksi tavoitteena on päivittää EU:n lainsäädäntöä ja yhdenmukaistaa se IMO:n ja Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan vahvistamien kansainvälisten sääntöjen ja menettelyjen kanssa.
- Ehdotusten tavoitteena on lisätä ja laajentaa edelleen digitalisaatiota, jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) antamaa tukea.
- Tavoitteena on myös suojella kalastusaluksia, niiden miehistöä ja ympäristöä.

Valtioneuvoston kanta

- lippuvaltiodirektiivi

- Valtioneuvosto kannattaa ehdotusta, jolla perustettaisiin uusi lippuvaltion katsastajille ja tarkastajille yhteinen valmiuksien kehittämisjärjestelmä.
- Sähköisten asiakirjojen sekä tarkastustietokannan käyttöönotto on kannatettavaa. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jäsenvaltiot voivat jatkaa omien kansallisten tietojärjestelmiensä käyttöä myös tulevaisuudessa.
- Alusten täydentäviä tarkastuksia koskevan vaatimuksen sisältöä tulisi tarkentaa jatkovalmistelussa. Samoin lippuvaltion tarvitsemien resurssien arvioinnin kriteerejä olisi hyvä täsmentää.
- Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti varauksellisesti ehdotukseen, jonka mukaan komissio voisi EMSAn avustamana osallistua tarkkailijan roolissa lippuvaltion auditointiprosessiin.

Valtioneuvoston kanta

- satamavaltiotarkastusdirektiivi

- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että EU:n satamavaltiotarkastusjärjestelmää yhdenmukaistetaan Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjassa sovitun kanssa. Direktiivin soveltamisalan laajentaminen yli 24-metrisiin kalastusaluksiin on kannatettavaa, mutta tarkastamisen tulisi kuitenkin olla ehdotetun mukaan vapaaehtoista.
- Valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti komission ehdotukseen tarkastajien määrästä ja koulutuksen yhdenmukaistamisesta.
- Valtioneuvosto pitää kannatettavana lippuvaltioiden valkoisen, harmaan ja mustan listan menetelmän korvaamista uusilla, suorituskykyä kuvaavilla listoilla.
- Valtioneuvosto pitää todistuskirjojen sähköistämistä erityisen kannatettavana.
- Ympäristöasioiden huomioiminen lähtökohtaisesti tärkeää, mutta turvallisuustekijöillä tulisi olla riskiprofiilin määrittämisessä riittävän suuri painoarvo.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ